

VENTS DEL MÓN, 82, Dia del Sol 2019

Butlletí d'informació eòlica, editat pel GCTPFNN

S'encoratja la seva reproducció, però sempre citant la font de procedència

EDITORIAL FA 40 ANYS DE LA CELEBRACIÓ, PER PRIMERA VEGADA A CATALUNYA, DEL DIA DEL SOL

No podríem celebrar aquest aniversari de millor manera, doncs avui les [energies renovables creixen arreu del món](#).

- L'any 2018, s'han instal·lat 181 GW de potència elèctrica renovable. 100 GW de solar FV, 51 GW d'eòlica, 20 GW d'hidràulica i 10 GW de bio-electricitat, solar termo-elèctrica i electro-geotèrmia; representant uns creixements del 55 % l'energia solar FV i del 28 % per l'energia eòlica, per l'any 2018 respecte l'any 2017,

- La potència solar FV instal·lada al món ha assolit la xifra de 505 GW, essent líder la Xina, seguida dels Estats Units d'Amèrica, Japó, Alemanya i l'Índia.

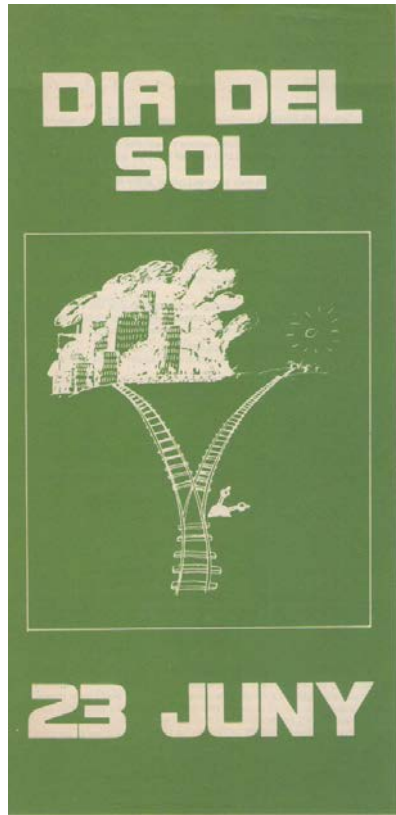
- La potència solar termo-elèctrica és de 4 GW, liderada per Espanya i els Estats Units d'Amèrica. Aquestes instal·lacions, avui disposen de 17 GWh d'emmagatzematge tèrmic.

- La potència global total de col·lectors solars tèrmics es de 480 GW_{th}, liderada per la Xina, Turquia, Índia, Brasil, Estats Units, Austràlia i Alemanya.

- La potència eòlica al món ha assolit la xifra de 591 GW, essent líders la Xina, els Estats Units, Alemanya, l'Índia i Espanya. Avui ja hi ha 17 països que tenen instal·lacions eòliques mar endins, essent liderats pel Regne Unit amb 8 GW.

- l'any 2018, s'ha instal·lat gairebé el doble de potència renovable que de totes les altres formes d'energia. Per quart any consecutiu la potència renovable instal·lada al món va ser més del 50% de la potència total instal·lada.

Era difícil d'imaginar aquesta situació per les persones que vàrem participar en la creació del Comitè Català del Dia del Sol, el juny de 1979.

Per què el sol

El Sol, a 149.600.000 quilòmetres del nostre planeta, és el més fidel subministrador d'energia. Cada segon la seva massa disminueix 4'5 milions de tones. La potència que nosaltres rebem d'ell representa 100 bilions de quilowatts, o sigui, 18.000 vegades l'energia que produeix la Humanitat sencera.

Gràcies als seus raigs la vida ha pogut néixer sobre la Terra i és ell qui ha permès l'acumulació dels combustibles fòssils (petròli, carbó, gas...)

Au! però, estem exhaustint les nostres reserves de combustibles fòssils per a satisfer les necessitats d'una societat industrial i productivista feroçment aferrada en el malversament energètic. Els Estats desenvolupats energètics en els que el Sol està des de fa anys obert o discriminat. Per contra, als objectius que ens imposen les grans multinacionals de fonamenten en el "tot elèctric" - "tot nuclear". Aquesta estratègia serveix a la burgesia financera per reforçar el centralisme, la tecnocràcia i la militarització.

Es per això que hem de començar amb urgència una tasca de reivindicació del Sol i de les tecnologies dolces a les nostres ciutats, barris i llocs de treball. L'energia solar entre altres avantatges comporta:

- És una font inexhaustible i no pol·lucionant.
- Permet la descentralització i el seu control social per part de les col·lectivitats que l'adopten.

Gràcies al Sol el futur serà més net i més lliure, més igualitari i més agra. Això no és una utopia. Podem fer-ho possible els propers anys.

Es per això que hem de començar amb urgència una tasca de reivindicació del Sol i de les tecnologies dolces a les nostres ciutats, barris i llocs de treball. L'energia solar entre altres avantatges comporta:

- És una font inexhaustible i no pol·lucionant.
- Permet la descentralització i el seu control social per part de les col·lectivitats que l'adopten.

Gràcies al Sol el futur serà més net i més lliure, més igualitari i més agra. Això no és una utopia. Podem fer-ho possible els propers anys a Catalunya.

El Dia del Sol

Els ecologistes catalans, juntament amb tots els de l'Estat espanyol (*) i d'Europa, ens hem organitzat autònomament per declarar el dia 23 de juny de cada any com una jornada d'informació i reivindicació de l'energia solar i les altres fonts dolces d'energia. Aquesta data correspon al solstici d'estiu i per tant és el dia més llarg de l'any. Una de les tasques de la nostra proposta és també de denunciar l'inici de la colonització del Sol que preparem les mateixes transnacionals que controlen el mercat de l'uran i del petroli.

De cap de les maneres voldríem que aquesta celebració es quedés reduïda a un dia de l'any o manipulada amb fins publicitaris aliens a la lluita ecològica. La finalitat és doncs informar al poble de la importància que té el Sol en la nostra vida quotidiana, en el pla biològic, ecològic, energètic i inclús cultural, filosòfic i artístic. Aquesta jornada ha de demostrar també que la utilització de l'energia solar no és un mite per assolir a l'any 2000 com ens volen fer entendre les elèctriques sinó una realitat pel·l anys 1980-1990. Avingue l'era solar quinze anys és un risc que hem d'afrontar. I pensar que el Pla Energètic espanyol ofereix a l'energia solar a un 1 per cent!

Les energies dolces a Catalunya

Als Pirineus Orientals funciona des de fa uns anys un dels millors centres experimentals d'energia solar. A Odeüll (Font Roana) està ubicat el form solar més potent del món. Els raigs solars concentrats mitjançant miralls heliostats i un mirall parabòlic de 54 metres d'alçada produeixen en ple estiu una potència de 1000 quilowatts i mantenen un form a una temperatura de 4000 graus. Aquest centre de persegució ecològica reuneix totes les possibilitats per estudiar les connexions que el desenvolupament de l'energia solar pot tenir sobre la vida, la qualitat de la vida i les relacions humanes.

Odeüll és un exemple del que podríem començar a desenvolupar en altres centres rurals i a la Catalunya Nord... Cal amb urgència el desenvolupament de parcs solars per a la calefacció a nombrosos immobles de l'Àrea Metropolitana i donar facilitats per a la implantació de l'energia solar a totes les noves construccions, especialment edificis municipals.

Geotèrmica: Al Vallès s'han descobert uns pous geotèrmics que poden ja avui facilitar més de 70 milions de litres d'aigua calenta a una temperatura de 100 graus centígrads i donar una potència de 200.000 quilowatts al dia. Si les companyies elèctriques no haguessin boicotejat aquestes alternatives, la geotèrmica del Vallès donaria en aquest moment calefacció a 100.000 vivendes amb possibilitat, un cop estudiat, un pla d'exploració geotèrmica, de donar la població com Sabadell i Terrasa.

Eòlica: La força del vent, ja utilitzada tradicionalment a l'ecoregión mediterrània des de fa molts segles, pot tornar a ser una alternativa per a col·lectivitats descentralitzades i nuclis rurals, tan abandonats al nostre país. Nombrosos aerogeneradors podrien ser instal·lats a comarques com l'Empordà, el Vallès, el Marçaleu, Baix Ebre i Montsià, aprofitant les marines, els terrats, les tramuntanes i els mostrals.

Biomassa: L'aprofitament dels residus urbans i agrícoles, així com l'ús racional dels horts, pot suposar un considerable estalvi energètic i una notable disminució de la contaminació dels ecosistemes. La reconversió de les deixalles agrícoles i de les grans en biomassa, gas produït pel procés biològic de la digestió anaeròbia, pot suposar una energia a baix preu per les nostres comarques.

Pla energètic català

A Catalunya, els nostres recursos naturals estan controlats per les grans multinacionals que han imposat un desenvolupament industrial i per tant de consum energètic. Són aquestes companyies les que venen el petroli i les que ara volen nuclearitzar el nostre país. Un exemple clar de la indefensió que tenim en matèria e-

nergètica és l'exclusió delitoral Mediterrani en l'implantació a 200 milles de les aigües jurisdiccionals i la impossibilitat que la Generalitat, tot i aconseguint l'Estatut, tingui competències executives i legislatives en matèria energètica.

Els petits salts hidroelèctrics es tanquen, la mar catalana s'ha convertit en un roseton, les mines d'uran amenaçen l'ecologia i la salut de les comarques interiors, i la nuclearització es vol constituir tot al·legant necessitats de consum energètic.

Es per tot això que el Dia del Sol volem que sigui també una jornada de reflexió i reivindicació sobre el control popular dels recursos energètics i la utilització progressiva i descentralitzada de les energies dolces. Namés una àmplia conscienciació i una forta voluntat política podrà aconseguir que un dia disposem d'un Pla Energètic Català de transició cap una societat ecològica en equilibri amb la Natura i sense explotació.

Comitè Català del Dia del Sol

(*) Un Comitè ha quedat constituït també a Madrid coordinat per AEPDEN - Amics de la Terra que ha organitzat una sèrie d'actes semblants en el Centre Cultural de la Villa de Madrid.

Estic interessat en que m'envieu un resum de les ponències desenvolupades al llarg de les jornades del Dia del Sol com a suport per la campanya.

La meua contribució és de 500 Ptes.
..... 1.000 Ptes.

Nom
Adreça

Comitè Català del Dia del Sol
c/ Putxet 77 1er 2a
BARCELONA - 23

DIA DEL SOL

Programa de jornades que tindran lloc a l'Aula Magna de la Universitat Central de Barcelona els dies 19, 20, 21 i 22 de juny de 1979

Hores: De 20 a 22 h.

Die 19. Divendres. LES ENERGIES ALTERNATIVES ENFRONT DEL PROGRAMA ENERGETIC NACIONAL
Per Joan Pla, Daniel Abadell i Coriano Garcia, del Col·lectiu "Aigua".
BIOENERGIA. L'APROFITAMENT DE LA BIOMASSA
SISTEMES INTEGRATS
NICEL RURAL AUTONOM D'ESTANYOL (GIRO NAL)
Per Carles Torns i Maria Àngels Pérez.
(Proposició de diapositives)

Die 20. Dissabte. L'ENERGIA SOLAR.
Per Joan Maria Torrens i Juli Ribera.
LA COLONIZACIO DEL SOL
Per Santiago Vilanova, del Col·lectiu "Urgenda".

Die 21. Dijous. ¿PER QUÈ NO S'UTILITZA L'ENERGIA GEOTERMICA A CATALUNYA?
Per Joan Ferrerols.
L'ENERGIA EOLICA. PLA D'INVESTIGACIO A CATALUNYA.
Per Joan Puig i Conrad Masqueró.
(Proposició de pànicula i diapositives)

Die 22. Divendres. SESSIO DE CLOENDA
TAULA RODONA SOBRE L'ACOPLAMENT D' ENERGIES.
Amb la participació de tots els ponents.
LECTURA D'UN PLA ENERGETIC ALTERNATIU PER A CATALUNYA.

Actes que tindran lloc al matí, tarda i nit del dia 23 de juny, diàbte, a l'Auditori de la Casaca del Parc de la Ciutadella.

11h. INAUGURACIO D'UNA EXPOSICIO DE TECNOLOGIES DOLCES A L'AVINGUDA DE LA CASACA DEL PARC DE LA CIUTADELLA
Organitzat: Associació d'Empreses de Tecnologia Solar i Alternatives.

12h. FESTA DEL SOL.
Cercalla, música, teatre, mime.
Parades de grans molins, venda de productes a càrrec de la Unió de Pagesos, activitats del Col·lectiu "Aigua", "Urgenda" i "Taller 7".

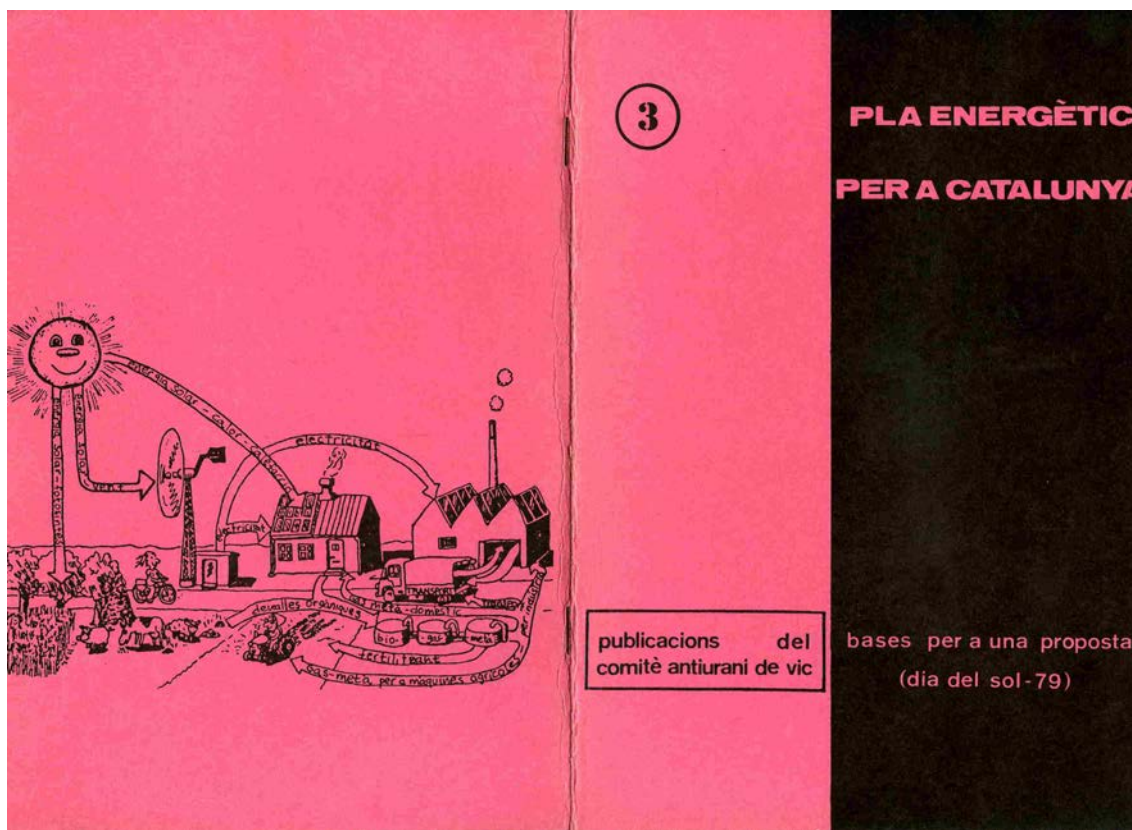
13h. LECTURA DEL PLA ENERGETIC ALTERNATIU PER A CATALUNYA.
Entitats que col·laboren en aquestes jornades:
Associació d'Empreses de Tecnologia Solar i Alternatives, Club d'Amics de Futurologia, Col·lectiu de Persones Ecologistes de Catalunya, Revista "Urgenda", Revista "Aigua", Taller 7, Forums Català d'Aquí i Allà, Organització de Comarques i Useres, Unió de Pagesos, Ajuntament de Barcelona, Funció Roca i Galés, Societat Naturalista i Vegetariana, Centre Autònom d'Estanyol, Col·lectiu de l'Excmo. Superior Universitari de Relacions Públiques.

Dèiem en el manifest fundacional:

- 'Els ecologistes catalans ens hem organitzat autònomament per declarar el dia 23 de juny de cada any com una jornada d'informació i reivindicació de l'energia solar i les altres fonts dolces d'energia. Aquesta data correspon al solstici d'estiu i per tant és el dia més llarg de l'any.'
- 'De cap de les maneres voldríem que aquesta celebració es quedés reduïda a un dia de l'any o manipulada amb fins publicitaris aliens a la lluita ecologista. La finalitat es informar al poble de la importància que té el Sol en la nostra vida quotidiana, en el pla biològic, ecològic, energètic i inclús cultural, filosòfic i artístic.'
- 'És per això que el Dia del Sol volem que sigui també una jornada de reflexió i reivindicació sobre el control popular dels recursos energètics i la utilització progressiva i descentralitzada de les energies dolces. Només una àmplia conscienciació i una forta voluntat política podrà aconseguir que un dia disposem d'un Pla Energètic Català de transició cap una societat ecològica en equilibri amb la natura i sense explotació'.

L'any 1979, al llarg de la nit més llarga de l'any un grup de persones es va reunir i va elaborar un document titulat 'Bases per a una proposta d'un PLA ENERGÈTIC PER A CATALUNYA'. Entre aquestes persones hi havia: en Cipriano Marin (fundador de la revista ALFALFA i avui secretari general de INSULA, l'organisme de la UNESCO que impulsa un desenvolupament sostenible per a les illes del món), l'Alfonso del Val (fundador de la revista 'EL ECOLOGISTA', ànima de la primera experiència de tractament ecològic dels residus a Navarra i consultor, expert en residus, a GEA21), en Josep Puig (fundador d'ECOTÈCNIA i del GCTPFNN, i que va ser Regidor de Ciutat Sostenible a l'Ajuntament de Barcelona entre 1995 i 1999), na Maria Àngels Pérez Latorre (que juntament amb en Carles Torra varen ser les ànimes de la primera casa ecològica i energèticament autònoma de l'Estanyol. La Maria Àngels va ser la cap del programa ALTENER de la Comissió Europea, DGXVII-Energia), en Santiago Vilanova (fundador de la revista USERDA i consultor ambiental). El lloc de la celebració del Solstici va ser a casa d'en Quim Corominas (aleshores pioner introductor de les tecnologies alternatives a Catalunya, fundador d'ECOTÈCNIA i d'ECOSERVEIS).

Aquest document va ser publicat pel Comité AntiUrani d'Osona (publicació número 3, maig 1980), en plena campanya contra el projecte d'exploració i d'explotació de l'urani de les comarques d'Osona i la Selva.

El 23 de juny de 1979 ens vàrem trobar al Parc de la Ciutadella i hi vàrem instal·lar un col·lector solar per a escalfar aigua amb el Sol i un petit aerogenerador per a produir electricitat. L'exhibició va ser visitada per uns centenars de persones, que s'ho miraven com si es tractés d'un encanteri.

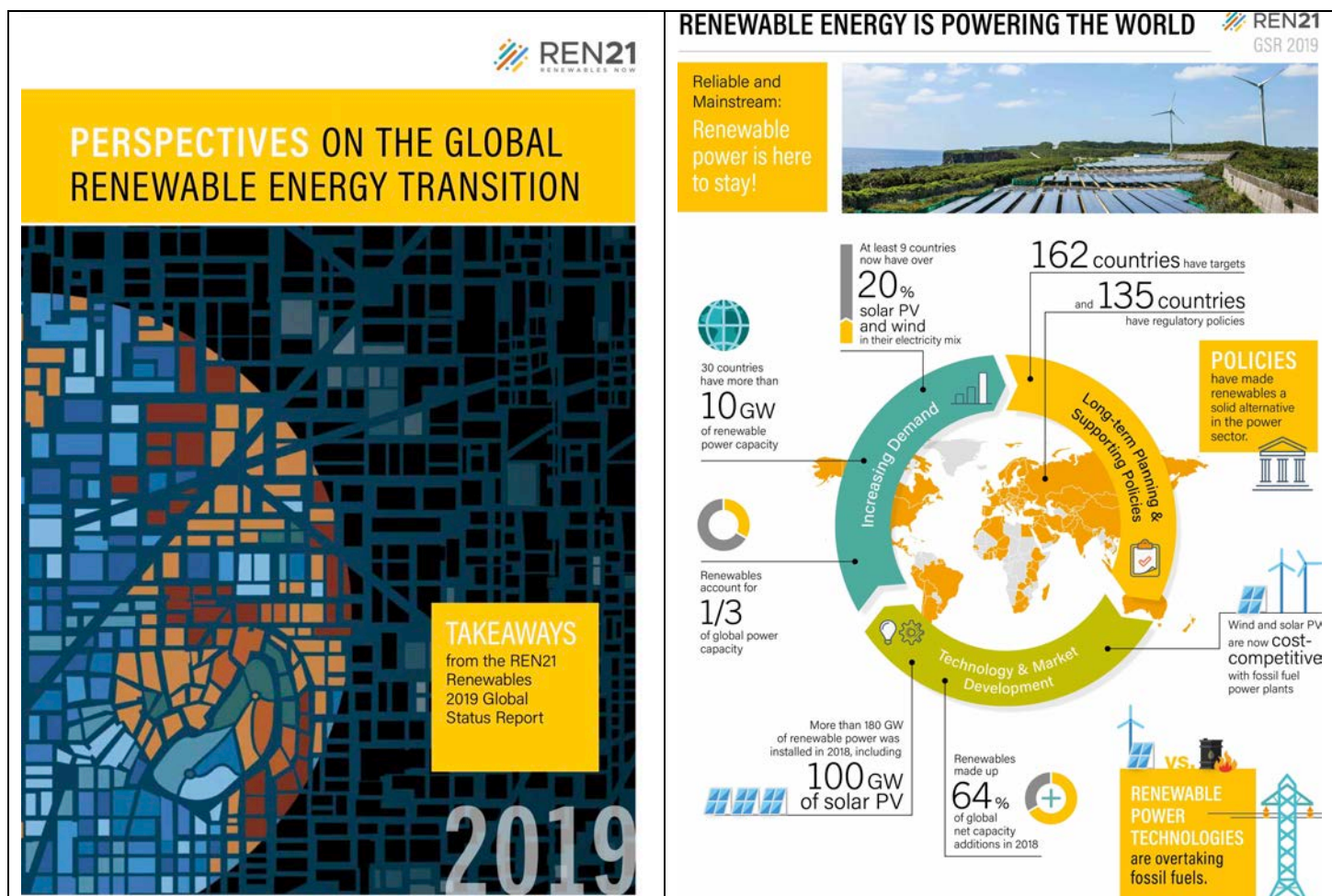
Avui 40 anys després l'energia solar comença a fer-se un lloc a casa nostra, des que l'any 1999 Barcelona va adoptar l'Ordenança Solar (obliga a totes les noves edificacions que es construeixen o es rehabiliten integralment, a escalfar l'aigua sanitària amb el Sol) i que avui incorpora el *Código Técnico de la Edificación*. La superfície solar tèrmica va creixent, i també la superfície de captació fotovoltaica, tot i que podria créixer molt més del que ho està fent i és necessari degut a l'emergència climàtica que estem vivint, com ens ho recorden els nous moviments d'*Extinction-Rebellion* i el jovent de *Fridays for Future*.

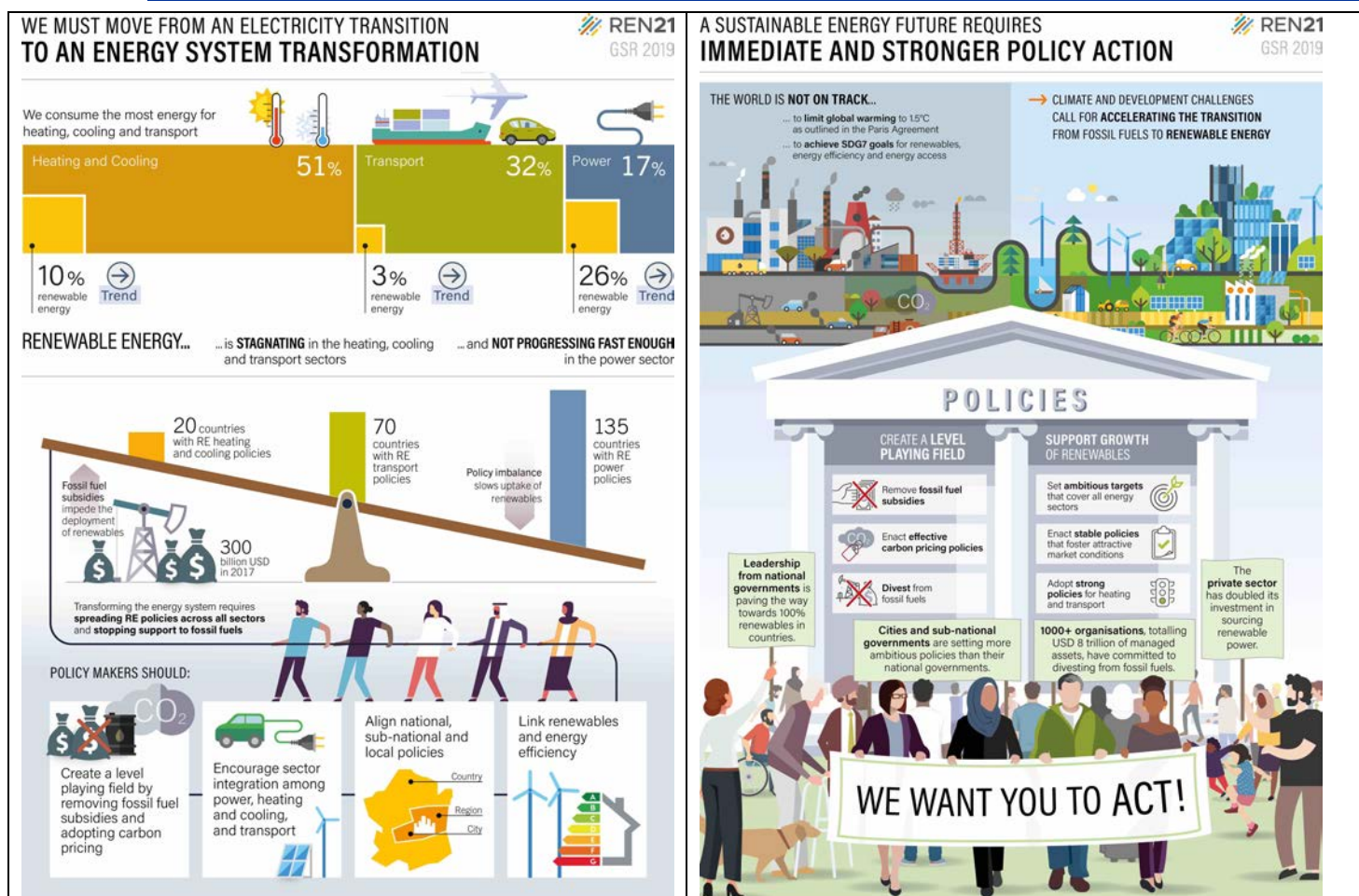
Són alguns passos en la bona direcció, però cal superar encara les barreres que posen dificultats a que les ciutats esdevinguin generadores netes d'energia. A l'Europa del Nord i del centre ja hi ha en funcionament cases basades en l'esquema 'zero energy house'.

Perquè no fer-ho a casa nostra ?. A casa nostra encara les empreses dels oligopolis d'energia (encastades en esquemes del passat) no els hi agrada que tots esdevinguem generadors d'energia neta des de casa nostra. Per això encara hi posen traves.

Perquè cada dia sigui el DIA DEL SOL !

21 de juny de 2019

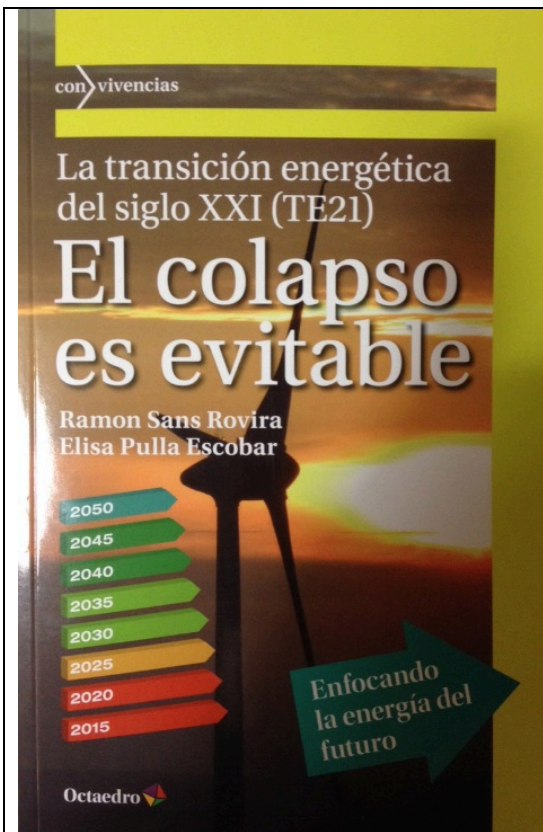
Botiga / Llibreria

Pels lectors/lectores de Vents del Món es disposa d'un estoc de publicacions referents a energies renovables. El preu de venda és:

- *Urban Energy Transition* (Elsevier): 90 €
- *100% Renewable* (Earthscan): 35 €
- *Autonomía energética* (Icària): 20 €
- *Imperativo Energético* (Icària): 20 €
- *Radiating Posters* (WISE/Laka Foundation): 25 €
- *Wind Energy International 2007/2008* (WWEA): 40 €
- *Wind Energy International 2009/2010* (WWEA): 50 €
- *Wind Energy International 2011/2012* (WWEA): 60 €
- *Wind Power for the World: The Rise of Modern Wind Energy* (PanStanford)
- *Wind Power for the World: International Reviews and Developments* (PanStanford)
- *La transición energética del siglo XXI* (TE21). *El colapso es evitable* (Octaedro): 21€
- *La transició energètica del segle XXI* (TE21). *El col·lapse és evitable* (Octaedro): 21€
- *Alta Tensión: Por un nuevo modelo energético sostenible, democrático y ciudadano* (Icària): 15 €

Es poden fer comandes a: ecoserveis@energiasostenible.org

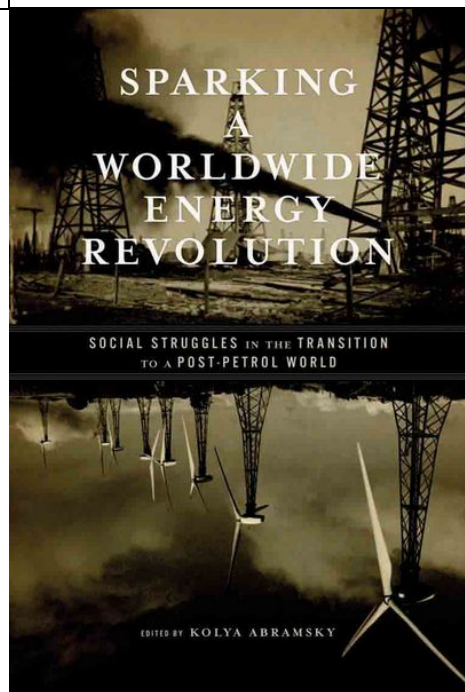
Lloc de lliurament (horari a convenir): Ecoserveis, Girona 25, pral., 08010 Bcn.

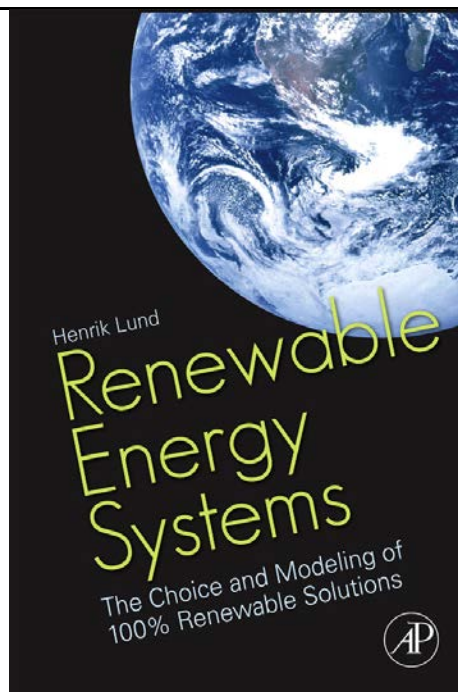
Sans Rovira, R., E. Pulla Escobar (2013) La transición energética del siglo XXI (TE21): El colapso es evitable, Octaedro, Barcelona

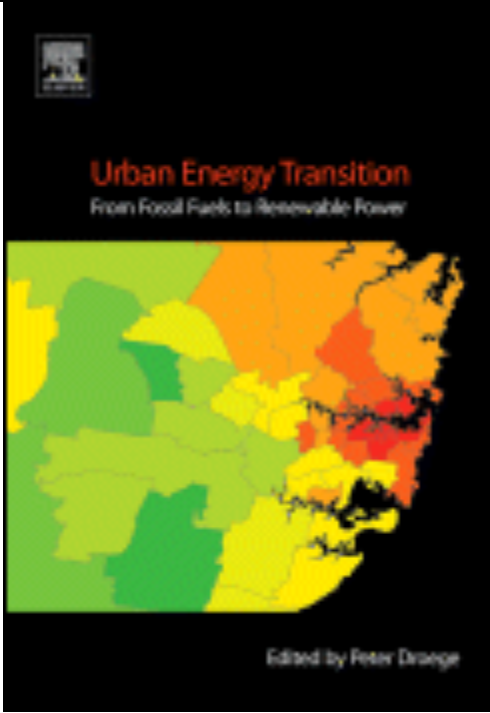
Sans Rovira, R., E. Pulla Escobar (2014) La transició energètica del segle XXI (TE21): El col·lapse és evitable, Octaedro, Barcelona

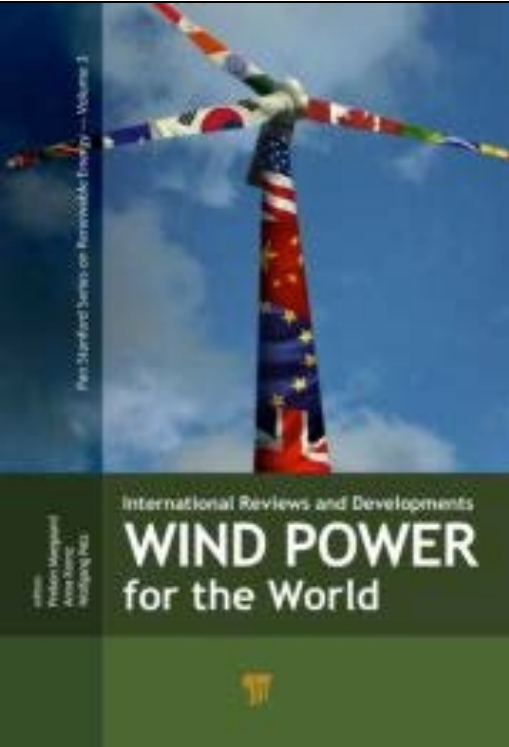

Abramsky, K., editor (2010) Sparking a Worldwide Energy Revolution: Social Struggles in the Transition to a Post-Petrol World, AK Press, Oakland, CA and Edinburgh, Scotland

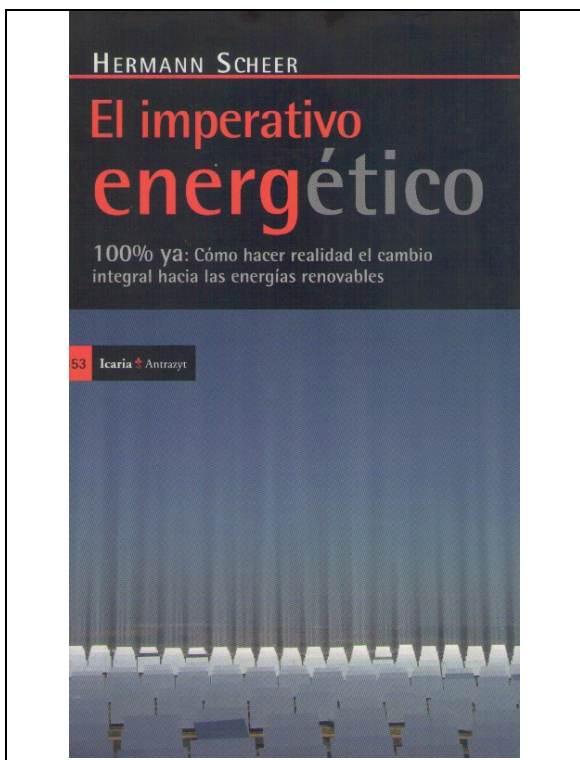
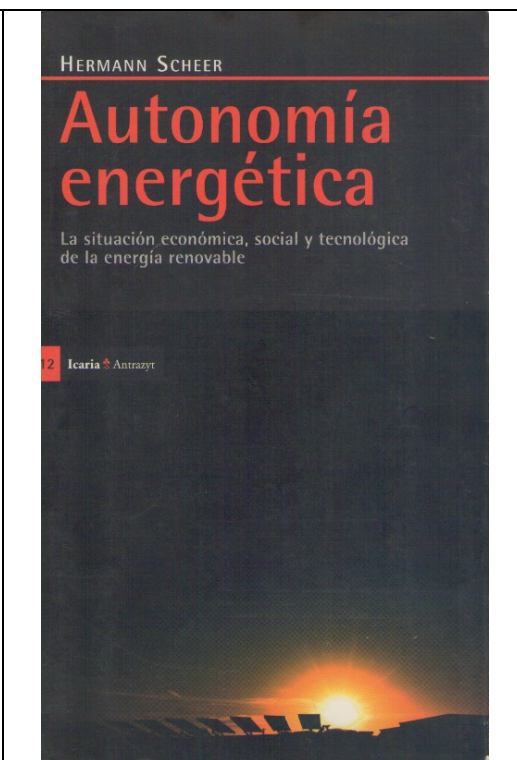

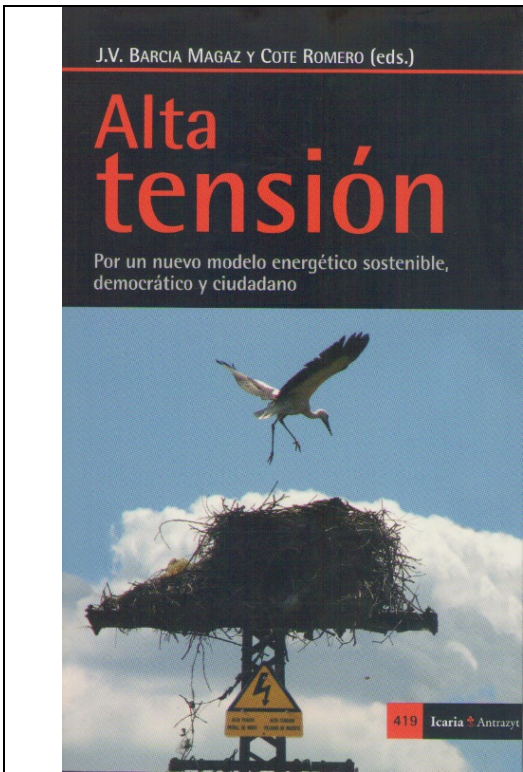
Lund, H. (2009) Renewable Energy Systems: The Choice and Modeling of 100% Renewable Solutions, Elsevier, London

	
<p>Droege, P. (2009) 100% Renewable: Energy Autonomy in Action, Earthscan, London</p>	<p>Droege, P. (2009) Urban Energy Transition: From Fossil Fuels to Renewable Power, Elsevier, London</p>

	
<p>Maegard, P. Et alii (2013) Wind Power for the World: The Rise of Modern Wind Energy, Pan Stanford, Singapore</p>	<p>Maegard, P. Et alii (2013) Wind Power for the World: International Reviews and Developments, Pan Stanford, Singapore</p>

	
<p>Vilanova, S. (2011) La bomba atòmica de Franco, Llibres de l'Index, Barcelona</p>	<p>Vilanova, S. (2012) Fukushima: La conspiración del 'lobby' atómico para contrarrestar el impacto del accidente en la central nuclear japonesa, Icaria, Barcelona</p>

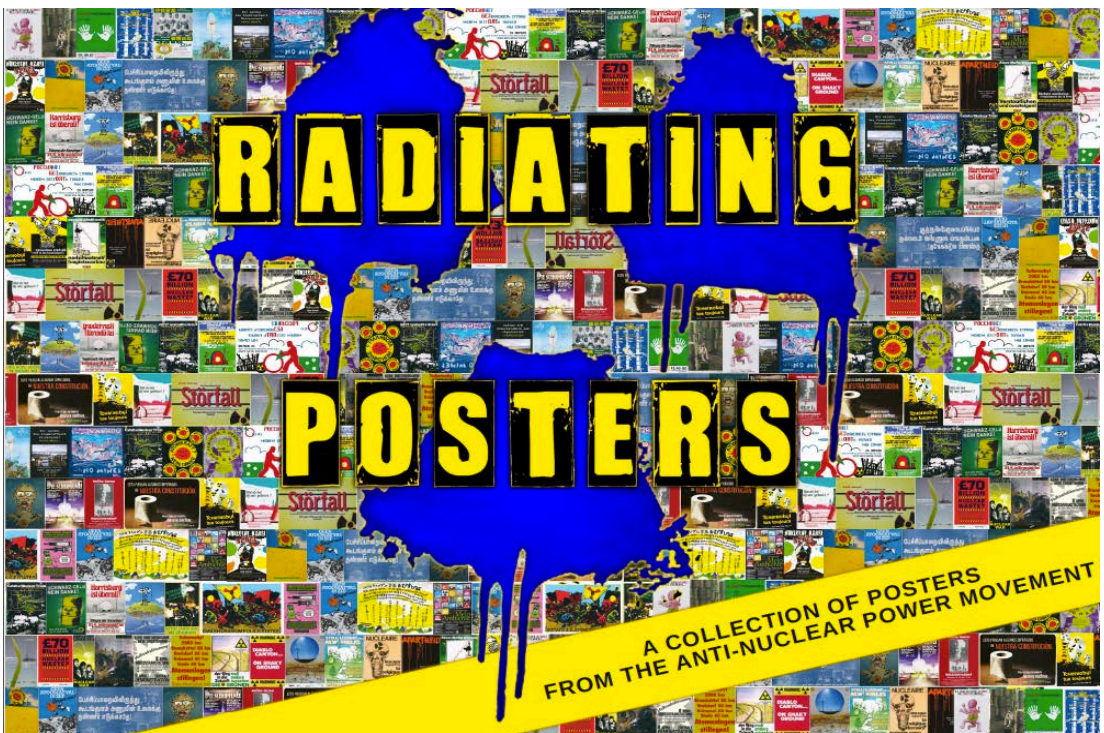
	
<p>Scheer, H. (2011) El imperativo energético. 100% ya: Cómo hacer realidad el cambio integral hacia las energías renovables, Icaria Antrazyt, Barcelona, Catalunya</p>	<p>Scheer, H. (2009) Autonomía energética: la situación económica, social y tecnológica de la energía renovable, Icaria, Barcelona</p>

Barcia Magaz, J.V. y C. Romero (2014), *Alta Tensión: Por un nuevo modelo energético sostenible, democrático y ciudadano*, Icaria Antrazyt, Barcelona, Catalunya

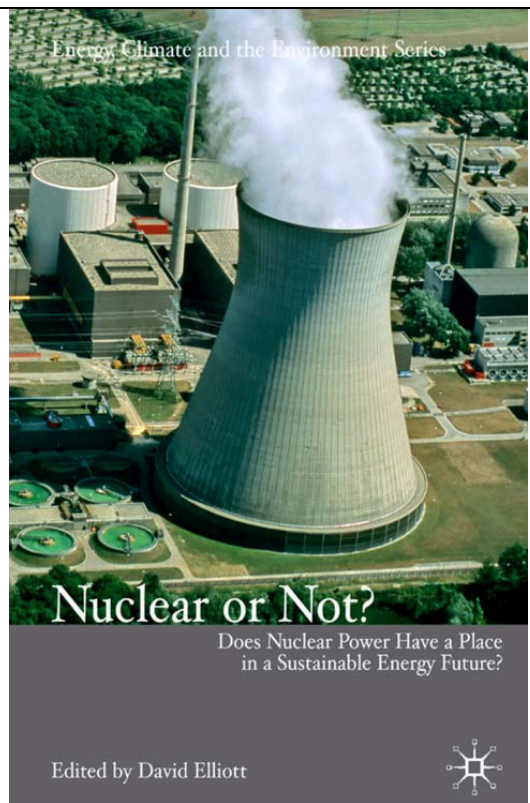
Riutort Isern, S. (2015) *Energía para la democracia* FUHEM Ecosocial, Madrid

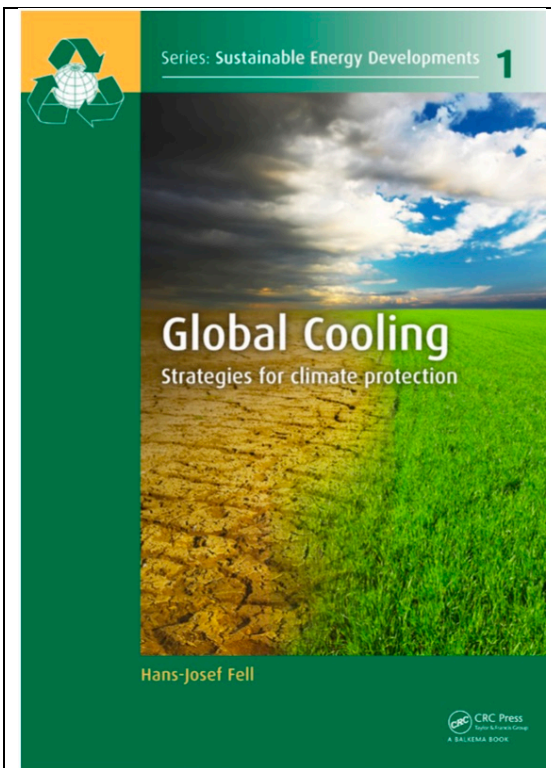
Dirk Bannink (2011) *Radiating Posters: A collection of posters from the global movement against nuclear power*, WISE / Laka Foundation (traducció castellana del text original realitzada pel GCTPFNN), WISE / Laka Foundation / GCTPFNN

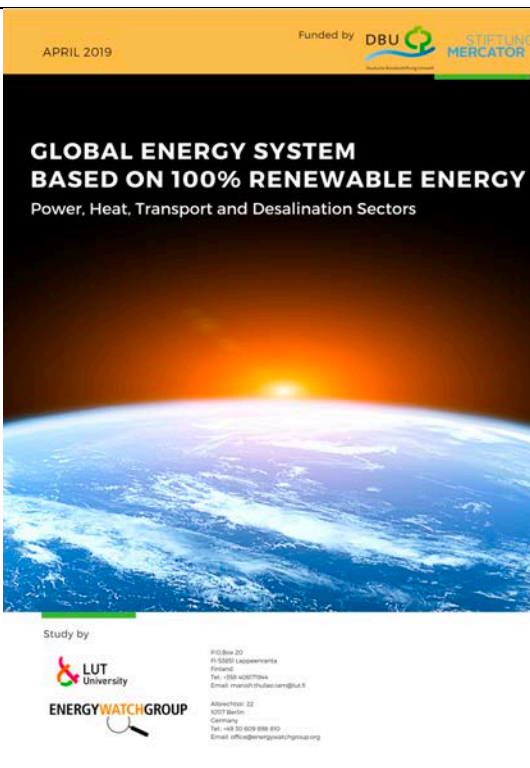
Turmes, C. (2017), Energy Transformation: an Opportunity for Europe, Biteback Publishing, London

Elliott, D. (ed.) (2017), Nuclear or Not? Does Nuclear Power Have a Place in a Sustainable Energy Future?, Palgrave Macmillan UK

Fell, H-J (2012), Global Cooling: Strategies for Climate Protection, Taylor & Francis - CRC Press (updated in June 2013)

LUT & EWG (2019), Global Energy System Based on 100% Renewable Energy: Power, Heat, Transport and Desalination Sectors